

ningsfæller i snævraste Forstand have under disse 4 Dages Debat siddet fuldkommen tavse, de have ladet 11-Mands Gruppernes Ordførere være ogsaa deres Ordførere. Det ærede Medlem fra Ringkøbing har aabenbart med velberaad Hu foresat sig selv at være tavs og at sætte det ærede Medlem fra Æbeltoft paa den Uriaspost at skulle standse Juni-Grundloven og sætte det ærede Medlem fra Assens paa den Uriaspost at skulle gaa mod en Ordning, han selv som Indenrigsminister anbefalede i Efteraaret 1908. Jeg forstaar særdeles godt, at det ærede Medlem er tavs, han sidder og ser, hvordan det nu gaar, og forbeholder sig selv alle Muligheder efter Valget.

Det ærede Medlem fra Æbeltoft har erklæret, at naar hans Forsøg paa at gennemføre en midlertidig Valgkredsordning, der blev forelagt i 1908 uden Grundlovsændring, strandede, var det, fordi Højre i Landstinget satte sig derimod. Han havde forespurgt hos Højre. Det er nu ejendommeligt, at det ærede Medlem, der før bebrejdede mig at have friet til Højre, som Konseilspræsident direkte, underhaanden, hemmeligt kan man for saa vidt sige, fortroligt har forespurgt Landstingets Højregrupper, om de vilde gaa med. Han sagde, at Sagen strandede, fordi han fik Nej. Jeg tror, at naar det ærede Medlem den Gang friede til Landstingsgrupperne i denne Sag, friede han som en Mand, der ønskede en Kurv. Det tror jeg var Tilfældet. Jeg fulgte temmelig nøje med, hvad der den Gang forelaa og fik snart Fornemmelse af, at det ærede Medlem fra Æbeltoft som Konseilspræsident havde mødt en Modstand indenfor de nuværende 27 og hos den daværende Landbrugsminister, der gjorde, at han ikke turde sætte noget ind paa at føre denne Sag igennem her i Tinget, og at han derfor ikke havde noget imod at faa et Paaskud af denne Art til at lade Sagen falde. Han friede ikke med Eftertryk som den, der gerne vilde have Ja, men som den, der snarest ventede at faa en Kurv, thi saa var Sagen ude af Verden, og saa stod Landstingets Modstand som det, der i Virkeligheden var Skyld i, at Sagen strandede. Jeg slutter det blandt andet deraf, at et Højreblad, der meget ofte er Udtryk netop for Landstingets Højre, nemlig „Jyllandsposten“, den Gang skrev — jeg har saaj tidt citeret det her i Tinget og skal derfor ikke gentage det, det findes i Rigsdagstidenden —, at hvis der var blevet en nærmere Forhandling, og hvis Regeringen den Gang havde sat Kraft ind paa en midlertidig Valgkreds-

ordnings Gennemførelse, vilde Landstinget neppe have modsat sig dette. Det var en Udtalelse af et Højreblad fra den Tid. Det maa derfor være haardt for det ærede Medlem fra Assens nu at skulle modsætte sig, hvad han selv som Indenrigsminister vilde være med at gennemføre. Det er haardt, men sikkert tillige klogt af det ærede Medlem fra Ringkøbing at sætte det ærede Medlem fra Assens paa den Post i Stedet for selv at overtage den eller lade en af sine egne overtage den.

Jeg ønsker dernæst inden Afstemningen at gøre opmærksom paa, at § 105 i det Forslag, det ærede Medlem fra Assens stiller, og som bliver det afgørende Punkt ved Afstemningen, ingenlunde tilfredsstiller Højre. Thi Højre kræver for at faa en midlertidig Valgkredsordning en Ændring af Grundlovens § 32, der, som det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) har sagt, giver sikker Adgang til Forholdstalsvalg. Men det finder ingenlunde Sted ved Gennemførelsen af § 105. Denne siger nemlig, at den nye Valgkredsfordeling kun gennemføres, naar Rigsdagen opløses i Henhold til Grundlovens § 95, det vil sige, den knyttes til Gennemførelsen af en hvilken som helst Grundlovsændring, ikke til en Ændring af § 32, ikke til en Ændring, der giver Adgang til Forholdstalsvalg. Det ærede Medlem fra Assens og hans Parti knytter denne Valgkredslovs Gennemførelse til en Grundlovsændring af en hvilken som helst Art, der maaske slet ikke omhandler § 32. Lad os sige, at dette Ting kunde enes med det andet Ting og Regeringen om en eller anden ligegyldig formel Ændring i Grundloven eller f. Eks. om saadan en Ting, som jeg ved, at alle ere enige om: at afskaffe den mærkelige Paragraf, der bestemmer, at de, der træde ud af Folkekirken, skulle betale de Bidrag, de ellers skulde have betalt til Folkekirken, til Skolen, — er dermed givet, at den nye Valgkredsoplægning skulde gennemføres ved en Opløsning i den Anledning. Højre risikerer ved at stemme for § 105 i den nuværende Affattelse, at § 32 i Grundloven bliver uforandret. Det vil derimod ikke blive Tilfældet med den af de 3 radikale og de 3 socialdemokratiske Udvalgsmedlemmer foreslaaede Ændring. Vi stille netop Forslag om, at den midlertidige Valgkredsoplægning kun skal forblive i Kraft, hvis der opnaas Enighed om en Ændring af Grundlovens § 32. Jeg vil derfor bede Højre, inden vi gaa til Afstemning, at lægge meget nøje Mærke til den Ting. Stemme de for det af det ærede